

ZWIĄZEK ZAWODOWY
PRACOWNIKÓW ZAKŁADÓW PRZERÓBKI
MECHANICZNEJ WĘGLA W POLSCE

„PRZERÓBKA”

Zarząd Krajowy Związku

40-127 KATOWICE, Plac Grunwaldzki 8-10

tel.fax. 32/2091112, www.przerobka.pl, zarzad@przerobka.pl,

NIP 954 – 10 – 25 – 424 REGON 271809728 Konto bankowe: PKO BP II O/K Nr 91 1020 2313 0000 3802 0184 1055

Katowice, dnia 5 listopada 2021 r.

OŚWIADCZENIE

**Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „PRZERÓBKA”
w sprawie podpisanego przez Polski Rząd RP „Oświadczenia o globalnym
przejściu węgla na czystą energię od węgla” w dniu 4 listopada 2021 r.
podczas COP 26 w Glasgow w Wielkiej Brytanii.**

Niniejszym oświadczamy, że po zapoznaniu się treścią popisanego w imieniu Polskiego Rządu RP przez **Panią Annę Moskwa – Minister Klimatu i Środowiska** w dniu 4 listopada 2021 r. podczas COP 26 w Glasgow w Wielkiej Brytanii:

„Oświadczenia o globalnym przejściu węgla na czystą energię od węgla”,

- które jest zobowiązaniem Polski do podjęcia następujących działań zmierzają do tego:

1. Aby szybko zwiększyć skalę wdrażania środków wytwarzania czystej energii i efektywności energetycznej w naszych gospodarkach, a także wspierać inne kraje, aby robiły to samo, uznając przywództwo wykazywane przez kraje podejmujące ambitne zobowiązania, w tym poprzez wsparcie Rady ds. Transformacji Energetycznej;
2. Aby szybko zwiększyć skalę technologii i politykę w tej dekadzie, aby osiągnąć przejście od niesłabnącego wytwarzania energii z węgla w latach 30. (lub tak szybko, jak to możliwe po tym) dla głównych gospodarek i w latach 40. (lub tak szybko, jak to możliwe po tym) na całym świecie, zgodnie z celem klimatycznym i porozumieniem paryskim, uznając przywództwo wykazywane przez kraje podejmujące ambitne zobowiązania, w tym poprzez Sojusz Powering Past Coal Alliance;

3. **Zaprzestanie wydawania nowych pozwoleń dla nowych projektów energetyki węglowej bez ograniczeń (nowe projekty energetyki węglowej są definiowane jako projekty energetyki węglowej, które nie osiągnęły jeszcze zamknięcia finansowego), zaprzestanie budowy nowych projektów energetyki węglowej bez ograniczeń projekty wytwarzania energii oraz zakończenie nowego bezpośredniego wsparcia rządowego dla niesłabnącego międzynarodowego wytwarzania energii opartej na węglu, uznając przywództwo krajów podejmujących ambitne zobowiązania, w tym poprzez No New Coal Power Compact;**
4. Wzmocnienie naszych krajowych i międzynarodowych wysiłków na rzecz zapewnienia solidnych ram wsparcia finansowego, technicznego i społecznego dla dotkniętych pracowników, sektorów i społeczności, aby dokonać sprawiedliwego i integracyjnego przejścia od niesłabnącej energetyki węglowej w sposób, który przyniesie im korzyści, i rozszerzyć dostęp do czysta energia dla wszystkich, uznając przywództwo krajów popierających deklarację COP26 na temat sprawiedliwej transformacji.

- to z całą pewnością uznajemy, że podpisanie Polski wszystkich 4 klauzul, w tym przede wszystkim klauzuli nr 3 jest ewidentnym złamaniem zapisów „**UMOWY SPOŁECZNEJ DOTYCZĄCA TRANSFORMACJI SEKTORA GÓRNICTWA WĘGLA KAMIENNEGO ORAZ WYBRANYCH PROCESÓW TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**”, zawartej w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach 28 maja 2021 r. Dlatego stanowczo żądamy od Polskiego Rządu RP, natychmiastowego wycofania się z tego „Oświadczenia...”, przynajmniej w części dotyczącej klauzuli nr 3, tak jak to uczyniły Republika Botswany, Węgry, Republika Indonezji oraz Republika Filipin, które pozostałe klauzule od 1, 2 i 4 zatwierdziły z wykluczeniem klauzuli nr 3.

Naszym zdaniem zatwierdzenie przez Polskę tej klauzuli nr 3, całkowicie stoi w sprzeczności z zapisami „Umowy Społecznej...” zawartymi w rozdziale nr II, a stanowiącymi, że:

- „1. W okresie przejściowym, do czasu osiągnięcia przez Polskę neutralności klimatycznej, przygotowane i wykonane zostaną poniżej wymienione inwestycje w skali przemysłowej. Ich realizacja nastąpi zgodnie z wymienioną kolejnością ze względu na zakres inwestycji i znaczenie dla osiągnięcia celów transformacji energetycznej:
- a. budowa instalacji do zgazowywania węgla w technologii IGCC z członem do wychwyty dwutlenku węgla,
  - b. budowa infrastruktury do transportu wychwyconego dwutlenku węgla do podziemnego magazynu,

- c. budowa, dostosowanie podziemnych magazynów do składowania wychwyconego dwutlenku węgla w górotworze,
- d. budowa instalacji do produkcji niskoemisyjnego paliwa węglowego, którego wykorzystanie będzie dozwolone w gospodarstwach domowych do 2045 r.,
- e. budowa instalacji do zgazowywania węgla do metanolu,
- f. budowa instalacji do wytwarzania (wychwytywania) wodoru z gazu koksowniczego,
- g. budowa instalacji do zgazowywania węgla do syntezy gazu ziemnego (SNG) z członem do wychwytu dwutlenku węgla.
- h. zagospodarowanie metanu z powietrza wentylacyjnego z kopalni węgla kamiennego

2. Strona rządowa zaproponuje lokalizację i zapewni warunki do rozpoczęcia wskazanych w pkt 1 inwestycji, do połowy 2022 r. Realizacja inwestycji zostanie wsparta z wykorzystaniem dostępnych środków pochodzących ze źródeł krajowych i instrumentów finansowych Unii Europejskiej, z poszanowaniem przepisów prawnych krajowych i Unii Europejskiej regulujących wykorzystywanie tych środków oraz w ramach innych dostępnych mechanizmów finansowania jak na przykład partnerstwo publiczno-prywatne. W ramach środków finansowych celowe jest wykorzystanie istniejących instrumentów i innych instytucji/podmiotów mogących prowadzić taką działalność w zakresie dostępnych środków dedykowanych inwestycjom, np. Centrum FEDE, NFOŚiGW, na rzecz transformacji klimatycznej, energetycznej, i odbudowy gospodarczej.

Strona rządowa zastrzega, że wszystkie wskazane w pkt 1 inwestycje mogą wymagać indywidualnych zgód Komisji Europejskiej w zakresie pomocy publicznej.

3. Z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz uniknięcia negatywnych skutków społeczno-gospodarczych transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego, wskazane w pkt 1 inwestycje zostaną oddane do użytku w latach 2023-2029 r.

4. Strony ustalają, że w celu terminowego rozpoczęcia i przeprowadzenia inwestycji określonych w pkt 1, konieczne jest zaangażowanie istniejących podmiotów gospodarczych, w tym spółek energetycznych, gazowniczych oraz górniczych. W celu określenia warunków technicznych, technologicznych, lokalizacyjnych i finansowych zostaną bezzwłocznie wykonane lub zaktualizowane studia wykonalności. Tabela czystych technologii wykorzystania węgla kamiennego stanowi załącznik nr 2”.

Równocześnie znamiona złamania „Umowy Społecznej...” ma zatwierdzenie przez Polskę klauzuli nr 2, gdyż Polska zajmuje 23. miejsce na świecie pod względem wielkości gospodarki, jak wynika z ostatnich danych Międzynarodowego Funduszu Walut (MFW) dotyczących produktu krajowego brutto przeliczonego bieżącym kursem dolara. Tym samym będzie zmuszeniu do całkowitego odejścia od węgla już w latach 30. I to bez udziału na węgiel koksowy i energetyczny. A to z kolei oznacza

odejście w szybkim tempie od węgla, które naszym zdaniem jest nie tylko szkodliwe, ale również niemożliwe ze względów technicznych, ekonomicznych, a przede wszystkim społecznych. Chyba, że obecny rząd, jak żaden inny, dąży do tego z pełną premedytacją, aby Polska całkowicie wyzbywa się swej suwerenności energetycznej kraju, skazując Polaków na ubóstwo energetyczne i całkowite uzależnienie się od obcych dostawców prądu, ciepła i każdej innej energii. Niszcząc tym samym nasze bezpieczeństwo energetyczne kraju. W konsekwencji doprowadzając do szybszej i większej likwidacji cywilizowanych miejsc pracy w polskich kopalniach, energetyce, hutnictwie oraz całym przemyśle energochłonnym, łącznie z transportem i rolnictwem na rzecz rozwijania i tworzenia niewolniczych wręcz miejsc pracy w RPA, Chinach, Rosji, Kolumbii, czy Indiach. Należy pamiętać, że emisja CO₂, nie ma granic, a tym samym nastąpi jej globalny wzrost, a nie spadek.

W tej sytuacji Zarząd Krajowy Związku Zawodowego „PRZERÓBKA” oświadcza, już wielokrotnie zapowiadał, iż nigdy nie zgodzi się na likwidację ani jednego stanowiska pracy, po to tylko, ażeby węgiel taniej wydobywali ludzie w innych krajach, zatrudnieni w warunkach urągających ludzkiej godności. Już dziś stajemy w ich obronie, ponieważ za absurdalne i nieracjonalne uznajemy również dążenie do likwidacji własnych technologii wydobycia i przeróbki węgla oraz produkcji z niego energii i nie tylko oraz zastępowania ich technologiami, które w całości będziemy musieli nabyć za niemałe pieniądze i czas.

Kolejny raz przypominamy rządzącym, że górnictwo to łańcuch dostaw i wartości, nie tylko energii, ale również kultury pracy i tradycji oraz rozwoju nauki, innowacyjności, tysięcy dobrze płatnych i stabilnych miejsc pracy, a także jest motorem napędowym dla innych branż. Węgiel zaś jest i może być naszym surowcem strategicznym. Już dziś bowiem do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęło 6 zgłoszeń od spółek energetycznych o brakach w odpowiedniej ilości zapasów paliwa. To efekt wygaszania produkcji w polskich kopalniach w ramach transformacji energetycznej, natomiast elektrownie wciąż potrzebują węgla i przy braku polskiego będą zmuszone do kupowania węgla obcego. Problem w tym, że na świecie pojawia się bardzo poważny kryzys energetyczny, i nikt nie będzie sprzedawał własnego węgla, skoro sam zmuszony zostanie do zaspokajania własnych potrzeb energetycznych.

Do wiadomości:

- **Prezydenta RP,**
- **Premiera RP,**
- **OPZZ,**
- **Pracowników,**
- **Mediów.**

Za

Zarząd Krajowy Związku

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW ZAKŁADÓW
PRZERÓBKI MECHANICZNEJ WĘGLA W POLSCE
"PRZERÓBKA"
PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU KRAJOWEGO

Stawomir Lukaszewicz

